

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1800

av Lena Ek och Eskil Erlandsson (C)

Generationsskifte i kustnära fiske

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ändrade regler vad gäller ålfisketillstånd i skärgårdsnära småskaligt fiske för att möjliggöra generationsskifte.

Motivering

Sedan maj 2007 råder generellt förbud för ålfiske i Sverige. Bakgrunden är den stora minskningen av glasål och att tidigare naturliga bestånd minskat drastiskt. Unga ålar som ska bygga upp bestånden återkommer alltså inte till svenska vatten i samma utsträckning som innan 1980-talet. Eftersom arten vandrar långa sträckor är den också extra känslig för mänsklig påverkan. Stora resurser satsas för att genom forskning hitta ny kunskap för att förbättra ålens överlevnad bl a genom Havs – och vattenmyndigheten. Sverige har också under de senaste åtta åren varit starkt pådrivande i EU för att skapa en bättre mer hållbar europeisk fiskepolitik.

Samtidigt fiskas ål i mycket begränsad omfattning i våra kustområden samt i insjöar där ålen inte kan vandra mot kusten pga olika hinder. Bara den som har tillstånd från Havs- och vattenmyndigheten får fiska ål. Tillstånd att få fiska ål kan bara fås om man tidigare haft ålfisketillstånd. När tillstånden beslutades grundades de på hur stora fångster olika fiskare tidigare fått. Det innebär att det är omöjligt för unga att ta över företag eller verksamheter längs kusten där ålfiske varit en naturlig del av kulturen och försörjningen. Unga som kanske varit på utbildning eller arbetat deltid i ett familjeföretag i avvaktan på att kunna ta över har hamnat i en total återvändsgränd på grund av statliga beslut som grundat reglerna för ålfisketillstånd på historiska fångster.

Mera naturligt hade varit att fatta beslut mot bakgrund av kunskap, företagets roll i skärgårdsutveckling, roll i den lokala infrastrukturen i kombination med historisk fångststorlek.

Utformningen av reglerna för fisketillstånd saknar motstycke. Självklart finns motivering att begränsa verksamheter med hänsyn till miljön i många samhällssektorer, men att utforma dessa så att generationsskifte omöjliggörs är unikt.

Idag är fiske en bärande grund för utveckling av turism och annan besöksnäring. Det finns idag ytterst få företagare som driver kombinerade företag med skärgårdslantbruk och fiske. Utöver att nedärvd kunskap om fångstplatser och fångstmetoder i fisket förloras försvinner i allt snabbare takt de skärgårdslantbruk som tidigare funnits. Om de inte finns kvar hotas den biologiska mångfalden i skärgården då öar inte längre betas och åkrar inte hävdas. Generationsskifte i företag är aldrig enkelt men när det gäller kustnära fiske innebär nationella fiskeregler att sådana helt enkelt omöjliggörs. Kustnära fiske är också många gånger mera hållbart och skonsamt eftersom det bygger på lokal förvaltning av kända bestånd. Ändrade regler som skulle ge möjlighet till generationsskifte i skärgårdslantbruk eller småskaligt fiske skulle ge framtidstro, bevara kunskap, utgöra grund för hållbar turism och skärgårdsutveckling och samtidigt ge ett verksamt bidrag till bevarande av biologisk mångfald i skärgårdsområden.

Lena Ek (C)

Eskil Erlandsson (C)